

OKVIRNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA

Pitanja i odgovori

COUNCIL OF EUROPE

Što je Okvirna konvencija?

■ Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina stupila je na snagu 1998. godine i predstavlja sveobuhvatan međunarodni ugovor osmišljen da zaštitи prava pripadnika nacionalnih manjina.

Zašto se zove Okvirna konvencija?

■ Tekst Okvirne konvencije sadrži prava koja uživaju pojedinci, kao i komplementarne obaveze koje moraju poštovati države. Dok je konvencija pravno obavezujući instrument prema međunarodnom pravu, riječ „okvir“ naglašava prostor dat državama članicama za prilagođavanje nekih od Odredbi Konvencije situaciji u vlastitoj zemlji kroz domaće zakonodavstvo i vladinu politiku.

„ ... pluralističko i stvarno demokratsko društvo treba ne samo poštovati etnički, kulturni, linguistički i vjerski identitet svake osobe koja pripada nekoj nacionalnoj manjini, već i stvoriti odgovarajuće uslove koji joj omogućavaju izraziti, sačuvati i razvijati taj identitet ...

Koga štiti Okvirna konvencija?

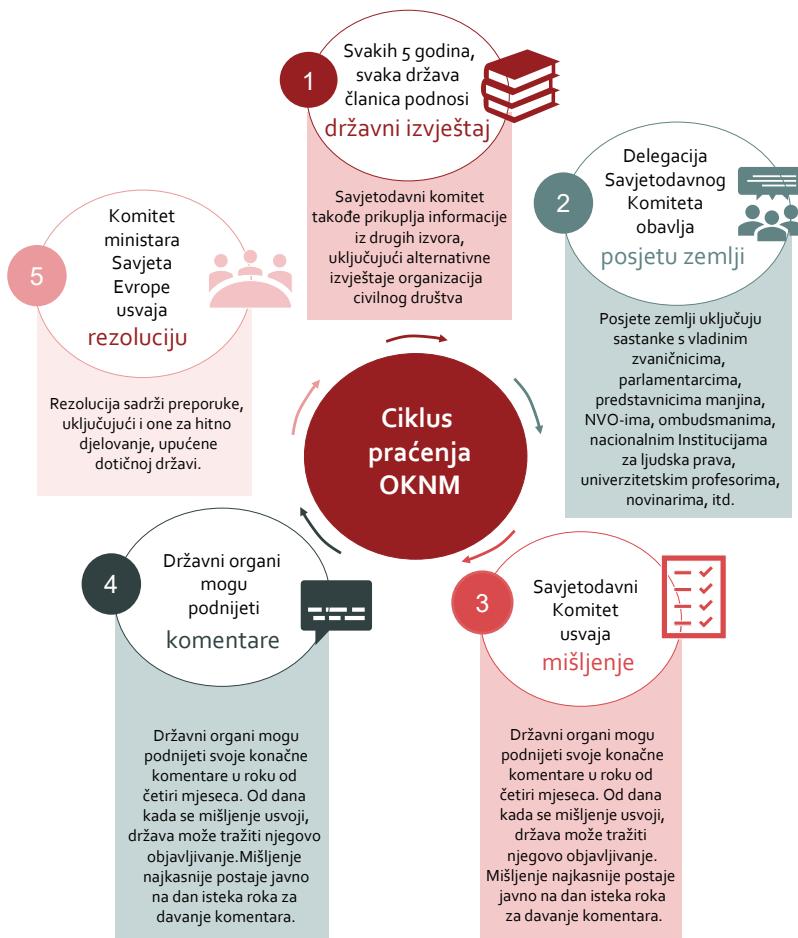
■ Okvirna konvencija ne sadrži definiciju „nacionalne manjine“. Svaka država članica ima polje slobodne procjene za definiranje grupe koje će biti obuhvaćene Konvencijom na njenoj teritoriji. Ta definicija mora biti nediskriminаторна, sačinjena u dobroj vjeri i u skladu s općim načelima međunarodnog prava, uključujući načelo slobodnog samoodređenja.

■ Načelo slobodnog samoodređenja znači da pojedinci imaju pravo da sami odluče žele li da se s njima postupa kao s pripadnicima nacionalne manjine. Međutim, njihova odluka mora se temeljiti na objektivnim kriterijima vezanim za njihov identitet, kao što su vjera, jezik, tradicija i kulturno naslijeđe.

■ Države imaju različite pristupe u pogledu definiranja nacionalne manjine u skladu s Okvirnom konvencijom: od restriktivnog pristupa u, na primjer, određenih listom tradicionalnih grupa koje će imati koristi od zaštite koju pruža Okvirna konvencija do otvorenijeg pristupa, gdje se članovi Konvencije fleksibilno primjenjuju na širok spektar grupa.

Kako se prati Okvirna konvencija?

Okvirnu konvenciju prati Komitet ministara Savjeta/Vijeća Evrope zajedno sa Savjetodavnim komitetom za Okvirnu konvenciju, tijelom koje se sastoji od 18 nezavisnih stručnjaka.

„... burna dešavanja u evropskoj historiji pokazala su da je zaštita nacionalnih manjina neophodna za stabilnost, demokratsku sigurnost i mir na ovom kontinentu ...“

Prava koja uživaju pripadnici nacionalnih manjina

i komplementarne obaveze koje države moraju poštovati

Slobodno izražavanje etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta - Odsustvo diskriminacije - Promovisanje **stvarne ravnopravnosti** - Očuvanje i razvoj manjinskih kultura, religija i jezika - Promoviranje **interkulturnalnog dijaloga** i zaštita pripadnika manjina od neprijateljstva ili nasilja - Uživanje slobode okupljanja, udruživanja, izražavanja, mišljenja, savjesti i vjere - Promovisanje raznolikog **medijskog** prostora s emitiranjem sadržaja na jezicima manjina i podrškom manjinskim medijima - Korišćenje manjinskih **jezika** u kontaktu s vlastima u oblastima koje tradicionalno ili u značajnom broju naseljavaju nacionalne manjine - Prikazivanje ličnih imena, naziva mjesta i drugih topografskih oznaka na jezicima manjina - Obezbeđivanje **dostupnosti obrazovanja** svima i podsticanje interkulturnalnog znanja - Podučavanje manjinskih jezika i nastava na manjinskim jezicima, u privatnim i državnim školama - Mogućnost utjecanja na **donošenje javnih odluka** o pitanjima koja se tiču pripadnika nacionalnih manjina - Učešće u **kulturnom, društvenom i privrednom životu** - Uzdržavanje od mijenjanja granica izbornih jedinica radi ograničavanja manjinskih prava - Promovisanje manjinskih prava kroz bilateralnu, multilateralnu i prekograničnu suradnju

Gdje se nalaze osobe koje pripadaju nacionalnim manjinama zaštićenim Okvirnom konvencijom?

Okvirna konvencija je na snazi u 39 država. S Misijom privremene administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) postoji poseban sporazum o monitoringu u vezi s Kosovom*

► Države potpisnice Okvirne konvencije

Albanija	Estonija	Malta	San Marino
Jermenija	Finska	Republika Moldavija	Srbija
Austrija	Gruzija	Crna Gora	Slovačka Republika
Azerbejdžan	Njemačka	Holandija	Slovenija
Bosna i Hercegovina	Mađarska	Sjeverna Makedonija	Španija
Bugarska	Irska	Norveška	Švedska
Hrvatska	Italija	Poljska	Švicarska
Kipar	Letonija	Portugal	Ukrajina
Češka Republika	Lihtenštajn	Rumunija	Ujedinjeno
Danska	Litvanija	Ruska Federacija**	Kraljevstvo

► Države koje su potpisale Okvirnu konvenciju, ali je nisu ratificirale

Belgija	Island
Grčka	Luksemburg

► Države koje nisu ni potpisale ni ratificirale Okvirnu konvenciju

Andorra	Monako
Francuska	Turska

* Svako pominjanje Kosova, bilo da se radi o teritoriju, institucijama ili stanovništvu, u ovom tekstu će se razumijeti u potpunosti u skladu s Rezolucijom 1244 Savjeta sigurnosti Ujedinjenih nacija i bez prejudiciranja statusa Kosova.

** Ruska Federacija više nije članica Vijeća Evrope, ali je i dalje država potpisnica Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina.

” ... stvaranje klime tolerancije i dijaloga neophodno je da bi se omogućilo da kulturna raznolikost bude izvor i faktor ne podjele, već obogaćivanja svakog društva... ...

INFORMACIJE

Kontakt:

Sekretarijat Okvirne konvencije
za zaštitu nacionalnih manjina

Savjet Evrope
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

Za više informacija o ulozi nevladinih organizacija:
www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

www.coe.int

Savjet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Sastoji se od 46 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Savjeta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor osmišljen da zaštitи ljudska prava, demokratiju i vladavinu prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda ostvarivanje Konvencije u državama članicama.

PREMS 050923

BIH